

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา				
วิธีปฏิบัติการพยาบาล	จัดทำเมื่อ : 26/06/2567			
(Clinical Nursing	ฉบับที่ : A	แก้ไขครั้งที่ : 2		
Practice Guideline)	วันที่ออกเอกสาร : 26/06/2567	<b>หน้าที่ : 1 ของ</b> 8หน้า		
CNPG				

เรื่อง :: แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน	
หน่วยงาน ห้องคลอด	กลุ่มงาน การพยาบาล

## Clinical Nursing Practice Guideline

เรื่อง: แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน

## ห้องคลอด

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา จังหวัดยะลา

ผู้จัดทำเอกสาร

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(นางสาวนุรีนา กีละ) (นางสาวสาวิตรี หมัดชูดชู) พยาบาลวิชาชีพ

ผู้ทบทวนเอกสาร

(นางสาวอัญชนา โชติช่วง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้เห็นชอบเอกสาร

(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ผู้อนุมัติใช้

(นายทินกร บินหะยือารง) ผอก.รพร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : <sub>CNPG</sub> หมายเลขเอกสาร : CNPG-YH-OBS <mark>-02</mark>	
เรื่อง แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 26 มิถุนายน 2567	
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข : 2 หน้า/จำนวนหน้า : 2/8	

# แนวทางการดูแลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน

# <u>วัตถุประสงค์</u>

1. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการประเมิน วางแผน ดูแลตามปัญหาและความต้องการ และระยะก่อนจำหน่ายผู้ป่วย 2.เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางเดียวกัน

#### ขอบเขต

ใช้สำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่เจ็บครรภ์ 36-39+6 สัปดาห์

### นิยาม

อาการเจ็บครรภ์เตือน(False labor pian) หมายถึง เป็นอาการเจ็บครรภ์ที่เกิดขึ้นก่อนคลอดพบได้ในไตรมาส สุดทายของการตั้งครรภ์ ปวดถ่วงบริเวณท้องน้อยและทวารหนัก คล้ายปวดประจำเดือน มดลูกหดตัวไม่สม่ำเสมอ มดลูกแข็งตัวห่างกันนาน 10 นาที หรือ 15 นาทีต่อครั้ง ระยะการหดรัดตัวของมดลูกสั้น

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : <sub>CNPG</sub> หมายเลขเอกสาร : CNPG-YH-OBS <mark>-02</mark>
เรื่อง แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 26 มิถุนายน 2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข : 2 หน้า/จำนวนหน้า : 3/8

เจ็บครรภ์เตือน	เจ็บครรภ์จริง
เจบครรภเตอน - อาการ เจ็บครรภ์ เกิดขึ้นได้ไม่สม่ำเสมอ มักปวด แค่บริเวณท้องน้อย - ระยะห่างของอาการไม่ถี่ขึ้น อาจเป็นทุก 15-20 นาที - ความรุนแรงของอาการเท่า ๆ เดิม ไม่แรงมาก ขึ้น - ไม่มีอาการอื่น ๆ เช่น มูก หรือ มูกปนเลือดไหล จากช่องคลอด - อาการสามารถทุเลาหรือหายได้เองหลังนอนพัก หรือทานยาแก้ปวด - การเจ็บครรภ์เตือนจะไม่ทำให้ปากมดลูกเปิด ขยาย	เจบครรภจรง - อาการ เจ็บครรภ์ เกิดขึ้นสม่ำเสมอ อาจปวดหลัง ใกล้บั้นเอวร้าวมาบริเวณหน้าท้องได้ - ระยะห่างของอาการถี่ขึ้น เช่น จากทุก 15 นาที เป็นทุก ๆ 5-10 นาที - ความรุนแรงของอาการเพิ่มมากขึ้น เช่น จาก เจ็บ 15-20 วินาที เป็นเจ็บนาน 45-50 วินาที - มีมูก หรือ มูกปนเลือดไหลออกจากช่องคลอด - อาการเจ็บครรภ์มักไม่หายไป แม้นอนพักหรือ ทานยาแก้ปวด - เมื่อแพทย์ตรวจภายในจะพบว่าปากมดลูกมีการ เปิดขยายและคอมดลูกมีความบางลง

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : <sub>CNPG</sub> หมายเลขเอกสาร : CNPG-YH-OBS <b>-</b> 02
เรื่อง แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 26 มิถุนายน 2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข : 2 หน้า/จำนวนหน้า : 4/ 8



YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : CNPG	
No.	หมายเลขเอกสาร : CNPG-YH-OBS <b>-</b> 02	
เรื่อง แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 26 มิถุนายน 2567	
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข :2 หน้า/จำนวนหน้า : 5/8	

# แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน

Focus Goal / out come	Assessment	Intervention	Evaluation
มารดามีอาการเจ็บครรภ์	ข้อมูลสนับสนุน	1. ประเมินความรู้ของมารดา เกี่ยวกับ	มารดาสามารถแยก
G : เพื่อให้มารดามี	ร:มารดาให้ประวัติ	อาการเจ็บครรภ์จริงและเจ็บครรภ์เตือน	อาการเจ็บครรภ์
ความรู้ความเข้าใจ	"เจ็บครรภ์ตั้งแต่เมื่อคืน	2. อธิบายอาการและอาการ แสดงของ	คลอดจริงและเจ็บ
     ระหว่างเจ็บครรภ์จริง		2. ยอบ เยย เการและย เการ แสพ่งของ     การเจ็บครรภ์จริงและเจ็บครรภ์เตือน	
	เป็นๆหาย ๆ ท้องแข็ง		ครรภ์เตือนได้
และเจ็บครรภ์เตือน	ครึ่งชม.ครั้งหนึ่ง"	3. ให้เอกสารความรู้เรื่อง สังเกตอาการ	ถูกต้องปฏิบัติตัว -
	O:ตรวจภายใจ Pv Os	เจ็บครรภ์จริงและเจ็บครรภ์เตือนและ	และการประเมิน
O : สามารถบอกอาการ	closed	อาการที่ต้องมาโรงพยาบาลทันที	การหดรัดตัวของ
เจ็บครรภ์จริงและเจ็บ	O: 19'D20"	4. สอนและสาธิตวิธีการประเมิน การหด	มดลูกได้
ครรภ์เตือน		รัดตัวของมดลูกให้มารดา	
เฝ้าระวังภาวะ Fetal	ข้อมูลสนับสนุน	1.ประเมินสภาพและตรวจร่างกาย	1. FHS 120-
distress	S: มารดาให้ประวัติว่า .	มารดา	160/min
G: ไม่เกิดภาวะ Fetal	"ทารกดิ้นดี"	2.ดูแลมารดานอนพักผ่อนบนเตียง	2. ทารกดิ้น
distress	O:FHS 120-160	3.On moniter NST	มากกว่า 10 ครั้ง/
O: FHS 120-160/min		4.Obs Uterine contraction q 1 hr	วัน
O: ทารกดิ้นมากกว่า 10		5.Obs FHS q 1 hr	3. NST Reactive
ครั้ง/วัน		6.Obs Labor pain	
O: NST Reactive		7.Obs progress of labor	
		8.เน้นย้ำมารดานับลูกดิ้นมากกว่า 10	
		ครั้ง/วัน	
		9.แนะนำมารดานอนตะแคงซ้ายเพื่อ	
		ส่งเสริมความก้าวหน้าของการคลอด	

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : <sub>CNPG</sub> หมายเลขเอกสาร : CNPG-YH-OBS <b>-</b> 02
เรื่อง แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 26 มิถุนายน 2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข : 2 หน้า/จำนวนหน้า : 6/8

Focus	Assessment	Intervention	Evaluation
Goal / out come			
Plan D/C	ข้อมูลสนับสนุน	1. ดูแลให้ข้อมูลมารดาสังเกตอาการที่ต้องมา ร.พ.เช่น	1. มารดา
	- อายุครรภ์ มากกว่า	เจ็บครรภ์จริง มีน้ำเดิน มรมูกเลือด ทารกดิ้นน้อย เป็น	สามารถบอก
G : เพื่อให้มารดาสังเกต	37 สัปดาห์	ต้น	อาการที่ต้อง
อาการเจ็บครรภ์เตือน	- อัตราการเต้นของ	2.แนะนำมารดาสังเกตอาการเจ็บครรภ์จริงและเจ็บ	มา ร.พ.
และเจ็บครรภ์จริง	หัวใจทารก 140 ครั้ง	ครรภ์เตือน	2. อัตราการ
	ต่อนาที	3.ประเมินการหดรัดตัวของมดลูก เพื่อติดตามผลการ	เต้นของหัวใจ
O :1.มารดาไม่เจ็บครรภ์	-ประเมินการหดรัดตัว	ดูแลรักษา	ทารก 110-
2. อัตราการเต้นของ	ของมดลูก Interval <	4.ดูแลติดเครื่อง Moniter EFM	160 ครั้งต่อ
หัวใจทารก 110-160	10 นาที Duration >	5.แนะนำและดูแลให้มารดาลุกเดินเพื่อส่งเสริม	นาที
ครั้งต่อนาที	10 วินาที	ความก้าวหน้าของการคลอด,	3. Interval >
3. Interval > 10 นาที	-ตรวจภายในปาก	6. ประเมินอัตราการเต้นของหัวใจทารกใน ครรภ์อย่าง	10 นาที
Duration 10 วินาที	มดลูกไม่เปิดเพิ่ม	สม่ำเสมอ	Duration 10
4. สัญญาณชีพปกติ		7. ส่งเสริมให้มารดานอนตะแตง เพื่อให้เลือดไหลเวียน	วินาที 4.
5.ลูกดิ้นดี		ไปเลี้ยงมดลูกได้ดีขึ้น	สัญญาณชีพ
		8. ส่งเสริมให้มารดาใช้เทคนิค การผ่อนคลายเพื่อลด	ปกติ
		ความดึงตัวของมดลูก และลดความเครียดและความวิตก	
		กังวล	
		9. แนะนำให้มารดารับประทานยาบำรุง	
		10. แนะนำและส่งเสริมให้ ครอบครัวจัดเตรียมการทำ	
		บทบาท หน้าที่ตามปกติแทนมารดา เช่น การทำงาน	
		บ้าน การทำอาหาร การดูแลลูกเพื่อลดความเครียดและ	
		จำกัดการทำกิจกรรมของมารดา	
		11.แนะนำมารดามาตามนัด 1 สัปดาห์	

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : <sub>CNPG</sub> หมายเลขเอกสาร : CNPG-YH-OBS <b>-</b> 02
เรื่อง แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 26 มิถุนายน 2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข : 2 หน้า/จำนวนหน้า : 7/8

Focus Goal / out come	Assessment	Intervention	Evaluation
มารดามีความวิตกกังวล  G: มารดามีความวิตก	ข้อมูลสนับสนุน S: มารดาให้ประวัติว่า "เจ็บท้องตั้งแต่เมื่อคืน		1. มารดาสีหน้ายิ้ม     แย้ม     2.มารดาให้ความ
กังวลลดลง	ทำไมปากมดลูกไม่เปิด พอนอนพักแล้วหาย"	ครรภ์ด้วยการตรวจร่างกายและการซัก ประวัติ	ร่วมมือในการตรวจ ร่างกาย
O :มารดาสีหน้ายิ้มแย้ม	O: มารดาหน้าบึ้งตึง ไม่ ค่อยให้ความร่วมมือ	<ul> <li>3.ดูแลให้ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า</li> <li>ของการคลอดและสภาพทารกในครรภ์</li> <li>4.เปิดโอกาสให้มารดาซักถามเกี่ยวกับ</li> <li>ปัญหาสุขภาพและข้อสงสัย</li> <li>5.แนะนำสถานที่ และระเบียบของ</li> <li>โรงพยาบาล เพื่อเกิดความคุ้นเคยลด</li> <li>ความวิตกกังวล</li> <li>6. เปิดโอกาสให้มารดาระบายความรู้สึก</li> </ul>	

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : CNPG
	หมายเลขเอกสาร : CNPG-YH-OBS <b>-</b> 02
เรื่อง แนวทางการพยาบาลผู้รับบริการที่มีอาการเจ็บครรภ์เตือน	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 26 มิถุนายน 2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ห้องคลอด	ครั้งที่แก้ไข : 2 หน้า/จำนวนหน้า : 8/8

## อ้างอิง

- กรรณิการ์ ชัยสิทธิ์สงวน(2561).บทบาทพยาบาลในการดูแลหญิงตั้งครรภ์ที่มีระยะเฉื่อยยาวนานกว่าปกติ.
   วารสารพยาบาลทหารบก.19(ฉบับพิเศษ),33-41
- 2. ธัญญารัตน์ กุลณีจิตต์เมธี(2560).ความปวดและการจัดการความปวดในระยะเจ็บครรภ์คลอด.สมาคม สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี.6(2),158-165

3.

ผู้จัดทำเอกสาร	ผู้รับรอง	ผู้อนุมัติใช้
G h	Some	bone
(นางสาวอัญชนา โชติช่วง)	(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ)	(นายทินกร บินหะยีอารง)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพเศษ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	ผอก.รพร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต